

PUNT
DIARI

Editora: Edicions Periòdiques de les Comarques, S.A.
c/. Figuerola, 28 - baixos. (17.001). Girona. Tel. 21 35 08 (5 línies)
Apartat de correus número 261
Servei de Telefax: Girona: 21 86 30 - Figueres: 50 62 04

Gerent
Jordi Bosch i Roura

Director editorial
Dalmau Codina i Boada

Director
Enric Matarrodona i Puigdemont

Redactor en cap
Josep Collelldemont

Seccions
Girona: Emili Gispert, Comarques: Carles Puigdemont, Catalunya, Espanya i Món: Antoni Dalmau, Esports: Joan Carles Codolà, Cultura i espectacles: Joan Carles Guerrero, Punt divers: Jofre Ferrer, Política i Economia: Xavier Sala, Ciència: Josep Martinoy, Documentació: Pere Madrenys, Arxiu: Dani Vivern, Correcció: Fermí Sidera, Maquetació: Àngel Madrià, Edició: Jordi Martínez, Especials: Antoni Corominas.

Delegacions:
Calella-Ait Maresme: c/. Sant Antoni, 83, 1r. 2ª - Tel. 93-769 19 99.
Olot: c/. Marià Vayreda, 2, 3r. 5ª - Tel. 26 76 22.
Figueres: c/. Sant Pau, 43, 3r. - Tel. 50 68 59.
Blanes: Travessia Raval, 11. Tel. 33 65 79.
Barcelona: Beethoven, 15. Tel. 93-201 44 44.
Publicitat: Joan Boix. Administració: Jaume Carbó.
Tallers: Jordi Pérez i Negre.

D.L.: GI-535-78

PUNT DIARI és una publicació catalana, comarcal, democràtica i independent, l'opinió de la qual s'expressa únicament a través dels comentaris editorials. Els articles firmats exposen l'opinió de llurs autors, que PUNT DIARI no té per què fer seva necessàriament.

Comerç i cultura

L'exposició que s'ha muntat a Caldes de Malavella a l'entorn del tema de les aigües termals té, a part de la importància intrínseca a tota manifestació cultural ben treballada i ben organitzada, un interès afegit. Per més que sovint ha estat remarcada l'habilitat comercial dels catalans, aquest país no ha estat procliu a saber innovar la manera de donar a conèixer els productes propis, i encara menys a saber involucrar, tal com es fa habitualment en altres terres, la cultura amb l'activitat comercial. Sempre ha estat massa preponderant aquella imatge del senyor Esteve de Santiago Rusinyol, que tenia la sensibilitat cultural en el recambró més fosc de la botiga i que considerava que això de la cultura era literalment «una cosa que no serveix per a res».

La tradició més antiga de Caldes de Malavella, allò que donà probablement origen al poble i allò que li atorgà un nom, són les seves aigües termals. Fins els actuals elements arquitectònics més importants de la població, és a dir, allò més significatiu de la seva conformació física, té una relació directa amb les aigües termals. Els balnearis tingueren el seu moment de màxim apogeu al final del segle passat i al principi de l'actual. Aquests darrers anys, però, després d'haver passat una llarga època de crisi i de decadència, tornen a ser establiments considerats i apreciats. Dos factors han tingut en aquest sentit un pes específic considerable: d'una banda, el fet que hagin estat contemplats com a indrets ideals per reposar-hi de l'atabalament i de l'estrés que genera la vida actual a les ciutats, i de l'altra, que els tractaments hidroteràpics tornen a ser reconeguts després de l'gran «boom» dels específics que es produí a les darreres dècades ha començat a deixar forat a d'altres tècniques guaridores.

L'exposició de Caldes palesa que comença a comprendre's que un instrument cultural pot ser un bon mitjà de promoció d'una activitat comercial. I certament, que és ajuntant un nivell i l'altre que una societat tendeix a l'equilibri.

XUCLAMEL

A la Generalitat i a les quatre companyies elèctriques de Catalunya, que després de l'apagada de la nit de dimecres a dijous han acordat reforçar la xarxa al voltant de Barcelona i incrementar la producció. És un primer pas que no hauria de ser l'últim.

MARXÍVOL

Al Valvi-Adepaf, que encara ha de jugar el primer partit de la lliga estatal de bàsquet a casa i ja ha fitxat la quarta americana de la temporada. A veure si aquest cop l'endeuina d'una vegada i a partir d'ara s'assessora una mica més bé abans d'incorporar noves jugadores.

FE I COMPROMÍS

Esteve Barbarà

Judici als sindicats

O pino sobre el sindicalisme des de l'experiència directa: sóc treballador i estic afiliat a un sindicat. He pres part a les eleccions darreres, que la premsa va airejar prou, i a d'altres anteriors, que potser no van fer tant soroll. M'agradaria encetar una discussió que necessita aportacions de moltes bandes, per millorar l'activitat sindical.

Sindicats necessaris encara

Els sindicats han nascut de la unió dels treballadors per resoldre ells mateixos els seus propis problemes. La força dels sindicats està en la participació de l'obrer en les seves accions. I no són bons els temps d'ara per fer créixer la participació.

La CEOE demana l'acomiadament lliure, i a la pràctica l'ha aconseguit. Conec una empresa que tenia un treballador competent; va arribar a treballar gairebé tres anys, amb contracte de sis mesos renovats successivament. S'acostava la darrera renovació, que li hauria valgut de restar fix, però no va arribar; restà al carrer. Una secretària que estava també a punt de complir el termini dels tres anys, va treballar a satisfacció de l'empresa fins que va anunciar que es casava. Des d'aquell dia van començar a avisar-la que els redactats eren pobres i que no estava per la feina. Tampoc no va obtenir la renovació definitiva.

Hi ha empreses que no donen les vacances anuals. Per llei, les hores extres no poden ser més de 80 anuals. Hi ha empreses que en fan 2 diàries, i no es cobren pas totes. Conec nois que vénen de formació professional, amb contractes d'estudis; s'obliga a fer 10 hores diàries durant cinc dies i 5 hores el dissabte a xicotets que no han complert els 18 anys i que legalment no poden fer hores extres.

Atur abundant, contractes eventuais a tort i a dret, treball insegur, petites il·legalitats; tot això comporta que els treballadors tinguin com a objectiu principal aconseguir treball i mantenir-lo. Per treballar pesa més el seu problema i el seu risc personal que no la visió dels interessos de classe.

Individualisme i parasitisme

Aquestes actuacions i moltes de semblants s'aguanten per por; s'és insolidari per por, i s'evita de reunir-se amb companys per por. Normalment s'haurien de canalitzar a través del sindicat, i sembla que haurien de fer créixer la participació obrera. Molt sovint, però, gent amb problemes se'ls passen tot sols. O bé fan com el malalt que, en comptes d'anar a veure el metge, acuden al «curandero». Mal assessorats, han esperat que els complissin promeses que han resultat falses, o han cregut que era correcta una indemnització que els perjudicava.

El treballador, normalment no s'afilia a un sindicat. Compta que els problemes ja s'aniran solucionant, i no vol saber com ni per què. No veu que cada conquesta (convenis, quaranta hores setmanals, vacances, roba de treball, etc.) ha arribat perquè algú va creure-la possible i després, ajuntant-se amb altres, va lluitar per aconseguir-la, potser a costa d'ésser mal vist, o

Normalment el treballador no s'afilia al sindicat.

de perdre la feina. No es valora aquesta lluita, sinó que hom se n'aprofita parasitàriament. N'hi ha que van parant la mà i es justifiquen dient o pensant que «això ens ho haurien donat encara que aquests no haguessin fet res».

Com creixerà la participació

Penso que els sindicats majoritaris abonen la postura parasitària tan estesa dins la classe obrera. Signen acords, pactes i altres galindaines a nivell nacional i surten a la TV i als diaris. Donen la impressió que són ells qui han obtingut determinades millores. Però a la base es fa poc. No es baixa a escoltar què diu i què pensa la gent activa del moviment obrer. Així es talla de soca-rel el nervi vital entre la base i la seva organització i es desenganxen de la lluita diària els qui haurien de formar les primeres cèl·lules sindicals.

Poca afiliació porta manca de cotització. Així es limita la llibertat sindical. Encara que els sindicats minoritaris tinguin una taxa d'afiliació-cotització molt més alta que els sindicats majoritaris, tenen menys ajudes de l'administració sobre el tant per cent de delegats seus que resulten elegits. Els dos grans sindicats no s'avergonyien de la seva relació amb partits determinats, i això els obliga a prendre actituds que de vegades costen d'entendre, però que els donen una aparença d'eficàcia que afavoreix més la popularitat que no la participació dels treballadors en ells.

Una cosa és estar sindicat, i una altra, sentir-se sindicalista. Això darrer no ho dona el carnet; surt de dins. Uns obrers troben l'arrel d'aquest sentiment, com jo, en les seves conviccions cristianes, d'altres, en una fe humanista o en una esperança determinada. Penso que la participació obrera en els sindicats creixerà en la mesura que augmenti el sentiment del solidaritat. Transmetre conviccions i sentiments és un treball lent i silenciós, però potser té més futur que no jugar al gat i la rata amb el govern sobre si discutirem o no el pacte social.

DIA PER ALTRE

Joan Carreras i Péra

Sant Galderic i la «Festa de la Germandat»

Sant Galderic —o «Sant Galdric», com es pronuncia habitualment és la trista història d'una de les tantes tradicions i patronatges catalans que acabà capitulant davant el centralisme espanyol. Avui pot semblar obsolet, reivindicant Sant Galderic com a patró de la pagesia catalana; però el fet és que el treball dut a terme pel Col·lectiu Nacionalista de la Baixa Garrotxa, amb l'edició de la biografia del Sant per l'amic Joan Vilardell, comença de fer el seu forat. Ja no és a la Catalunya Nord, únicament, on les esglésies tenen el seu altar o capella dedicat a aquest Sant; ja no és únicament el poble de Santa Llogaia de Terri que en celebra solemnement la festa. Avui la recuperen també els pobles de la Tallada d'Empordà i Tor.

Jo voldria simplement animar els pobles com Usall, Riudellots, Porqueres i la mateixa ciutat d'Olot —on el patronatge del Sant Galderic fou documentat fins i tot iconogràficament— a recobrar les arrels. Com fan avui a la Tallada.

Fou el Comte Guifre —un dels personatges històrics del «Canigó» de Verdaguier— el qui manava traslladar les relíquies de Sant Galderic al Monestir de Sant Martí del Canigó (S.XV). Quan la Catalunya Nord fou amputada de Catalunya, aquestes relíquies passaren a Barcelona i avui es conserven a la catedral de Perpinyà.

Després del Decret de Nova Planta, no tan sols s'imposà al país la llengua castellana, sinó que també s'hi introduïren història i

costums, tradicions i devocions de Castella: Sant Galderic fou arraconat i substituït per Sant Isidre, que va passar de ser el patró dels pagesos castellans a patró dels pagesos de tot l'estat espanyol.

És evident que hi hagué resistència; però s'anà afeblint amb el pas de les generacions. A l'Empordà, Garrotxa, Selva, Gironès, Ripollès, Cerdanya —i sobretot a l'entorn de Banyoles—, perdurà indirectament a través d'una festa anomenada «de la Germandat», celebrada en el mes d'octubre, de caràcter mutual i associatiu. És un tema molt suggestiu i caldrà esbrinar els pobles rurals de les nostres comarques que van continuar mantenint aquesta tradició. A Maià, per exemple, encara hi ha gent gran que se'n recorda.